

نمی‌شنوم، لطفا یک کم بلندتر...

هر حرفی که می‌زنیم، دستش را پشت گوشش می‌گذارد، چشم‌هایش را ریز می‌کند و می‌گوید «بلندتر!» تا شاید حرف ما را بشنود، اما حالا دیگر فهمیده‌ایم این روش فایده‌ای ندارد و کاری از پیش نمی‌برد. گوشش سنگین است و هر قدر هم که نزدیک‌تر شود یا گوشش را جلو بیاورد، فرقی به حالش نمی‌کند.

هر حرفی که می‌زنیم، دستش را پشت گوشش می‌گذارد، چشم‌هایش را ریز می‌کند و می‌گوید «بلندتر!» تا شاید حرف ما را بشنود، اما حالا دیگر فهمیده‌ایم این روش فایده‌ای ندارد و کاری از پیش نمی‌برد. گوشش سنگین است و هر قدر هم که نزدیک‌تر شود یا گوشش را جلو بیاورد، فرقی به حالش نمی‌کند. باید به پزشک مراجعه کند و از او کمک بگیرد، اما حاضر نیست و می‌گوید هنوز آنقدرها پیر نشده و نباید باور کند گوشش سنگین است. در حالی که سنگینی گوش و کاهش شنوایی می‌تواند در سنین مختلف و به علل متفاوت اتفاق بیفتد و افراد پیر و جوان را درگیر کند.

اگر گوش تان سنگین شده و احساس می‌کنید شنوایی تان مشکلی پیدا کرده، نباید خیلی راحت بگویید کاری از دست تان ساخته نیست و باید با گوش سنگین بسازید، چون کاهش شنوایی به دسته‌های متفاوتی تقسیم می‌شود که هر یک به علل خاصی اتفاق می‌افتد و روش درمانی ویژه‌ای دارد. دکتر ابراهیم رزم پا در این باره به جام جم می‌گوید: کاهش شنوایی به دو دسته کلی تقسیم می‌شود؛ کاهش شنوایی انتقالی و کاهش شنوایی حسی عصبی. به گفته وی، زمانی که مشکل به وجود آمده در گوش در قسمت میان گوش خارجی تا دریچه بیضی شکلی باشد که ورودی گوش داخلی است، به آن کاهش شنوایی انتقالی می‌گویند. بنابراین اختلالاتی که در گوش خارجی، پرده گوش، گوش میانی و استخوانچه‌های گوش پیش می‌آید، منجر به بروز کاهش شنوایی انتقالی یا هدایتی خواهد شد. در کاهش شنوایی حسی عصبی هم اختلالات مربوط به بخش گوش داخلی به بعد خواهد بود که به گفته عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران، شامل گوش داخلی، عصب شنوایی و مراکز مغزی می‌شود. دکتر رزم پا ادامه می‌دهد: گاهی هم هر دو این موارد با هم اتفاق می‌افتد که به آن کاهش شنوایی مختلط می‌گویند.

کاهش شنوایی درمان می‌شود یا نه؟

خیلی از کسانی که دچار کاهش شنوایی می‌شوند، فکر می‌کنند این مشکل غیرقابل درمان است و برعکس، بعضی‌ها هم باور دارند کاهش شنوایی در هر صورت درمان خواهد شد یا حداقل با استفاده از سمعک بهبود خواهد یافت.

دکتر رزم پا در این باره توضیح می‌دهد: کسانی که دچار کاهش شنوایی هدایتی یا انتقالی شده‌اند، براحتی می‌توانند از سمعک استفاده کنند. از طرفی هم اغلب این مشکلات یا به روش طبی یا جراحی قابل درمان است. در مقابل، متأسفانه اکثر مواردی که به کاهش شنوایی حسی عصبی مربوط می‌شود، غیرقابل درمان خواهد بود؛ به این معنی که نه به روش جراحی و نه به کمک درمان‌های دارویی نمی‌توان این مشکلات را برطرف کرد.

بنابراین آن طور که این پزشک متخصص می‌گوید، کاهش شنوایی حسی عصبی به غیر از برخی موارد استثناء، درمان نمی‌شود، ولی در موارد خاص مانند کسانی که دچار اختلالات تیروئید هستند و دچار نوعی کاهش شنوایی حسی عصبی شده‌اند، با اصلاح تیروئید و برطرف کردن مشکل، کاهش شنوایی شان هم برطرف می‌شود.

وی می‌افزاید: با این حال، متأسفانه در بیشتر مواردی که کاهش شنوایی حسی عصبی رخ می‌دهد و عوامل متعددی از آلودگی‌های صوتی و پیرگوشی گرفته تا مصرف برخی داروها و بیماری‌ها و تومورها در آن نقش دارد، باید به این نکته توجه داشته باشیم که مشکل معمولاً غیرقابل درمان است. البته در مواردی می‌توان از سمعک استفاده کرد ولی این روش هم برای همه افراد موثر نخواهد بود و فقط کسانی می‌توانند از سمعک کمک بگیرند که از نظر درک گفتار مشکلی نداشته باشند.

کاهش شنوایی به علل متفاوت

دکتر رزم پا با تأکید بر این که کاهش شنوایی در سنین مختلف به علل متفاوتی اتفاق می‌افتد، می‌گوید: به عنوان نمونه کاهش شنوایی در کودکان معمولاً به علت تجمع مایع پشت پرده گوش پیش می‌آید که یکی از علل شایع سنگینی گوش کودکان است. وی ادامه می‌دهد: این مشکل قابل درمان است و اگر به موقع متوجه آن شوند می‌توان به کمک درمان‌های دارویی و در موارد پیشرفته با استفاده از جراحی‌های کوچک، شنوایی آنها را به حالت طبیعی برگرداند.

گاهی هم سنگینی گوش به علل ساده و پیش‌پاافتاده‌ای رخ می‌دهد که به گفته این پزشک متخصص، وجود جرم در گوش یکی از این موارد است. بنابراین زمانی که گوش تمیز شود و جرم آن را خارج کنند، مشکل بیمار هم برطرف خواهد شد. البته وی با اشاره به این که ضربه‌ها هم می‌تواند موجب کم‌شنوایی شود، توضیح می‌دهد: ضربه‌ها به دو شکل، چنین مشکلی را برای فرد ایجاد خواهد کرد، یکی ضربه‌های صوتی است و دیگری ضربه‌های فیزیکی که به گوش وارد می‌شود. این ضربه‌ها ممکن است به سادگی یک سیلی یا به شدت تصادف‌ها باشد، اما می‌تواند منجر به آسیب دیدن پرده گوش شود و شنوایی را کاهش دهد. زمانی که ضربه شدید باشد مانند ضربه‌هایی که در تصادف‌ها اتفاق می‌افتد، ممکن است باعث شکستگی در استخوان گیجگاهی و در نتیجه بروز اختلالات شنوایی هم از نوع حسی عصبی و هم از نوع انتقالی شود.

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران خاطرنشان می‌کند: کاهش شنوایی مشکلی است که می‌تواند به علل متفاوتی

رخ دهد. گاهی یک مشکل ساده مانند تجمع جرم در گوش خارجی موجب کاهش شنوایی می شود و بعضی اوقات هم موضوعاتی جدی و مهم مانند اختلالات مغزی و تومورها می تواند عاملی باشد برای سنگینی گوش.

شنوایی کودکان را کنترل کنید

تشخیص بیماری ها و مشکلات در سنین کودکی کمی سخت تر از بزرگسالی است و والدین باید توجه بیشتری به نشانه های این اختلالات داشته باشند. در مورد کاهش شنوایی هم پدر و مادر باید دقت کنند اگر فرزندشان نزدیک به تلویزیون می نشیند یا صدای آن را خیلی بلند می کند یا در صورتی که در امتحان دیکته نمی تواند نمره خوبی به دست بیاورد، ممکن است دچار مشکل کاهش شنوایی باشد. دکتر رزم پا توصیه می کند والدین در این شرایط به صورت دوره ای، وضع شنوایی فرزندشان را کنترل کنند تا مشکلی برای آنها پیش نیاید.

مراقب گوش تان باشید

کسانی که در محیط های پرسروصدا حضور دارند یا کارشان طوری است که دائم باید در این مکان ها باشند، حتماً باید سلامت گوش و وضع شنوایی شان را کنترل کنند. علاوه بر این، دکتر رزم پا می گوید کسانی که از هدفون استفاده می کنند هم باید دقت داشته باشند با صدای بلند هدفون نگذارند چون این وضع هم می تواند فرد را دچار کم شنوایی حسی عصبی کند. البته اگر این مشکلات در مراحل اولیه تشخیص داده شود، می توان به درمان امیدوار بود ولی در صورتی که وضع ادامه پیدا کند بعد از گذشت مدتی، کاهش شنوایی غیرقابل برگشت می شود. پس وی تاکید می کند از بروز مشکلات کاهش شنوایی پیشگیری کنید تا نیازی به درمان نداشته باشید.

نیلوفر اسعدی بیگی / گروه سلامت